

Sociální práce jako lidskoprávní profese a Etické kodexy

Teologická etika 2
Jabok

Mgr. Zdenko Š Širka, ThD

Hlavní struktura:

- ▶ 1. Sociální práce jako profese
- ▶ 2. Lidská práva v sociální práci
- ▶ 3. Etické kodexy:
 - ▶ - Mezinárodní etický kodex sociálních pracovníků (2004, Etika sociální práce - principy) a
 - ▶ - Etický kodex sociálních pracovníků ČR (2006)

1. Sociální práce jako profese

- ▶ **Základní koncept profese:**
- ▶ Sociální práce jako profese přijímá svůj podíl na zodpovědnosti, že bude *vystupovat proti všem porušováním lidských prav a tato porušování odstraňovat*
- ▶ jeden z hlavních cílů = *podpora spravedlivých struktur, které poskytnou bezpečí/jistotu a rozvoj, přičemž zůstává nedotčena jejich lidská důstojnost*
- ▶ Základy živené z humanitárních, demokratických a náboženských idejí (-> „náboženské“ kořeny či impulsy – Idea člověka stvořeného k Božímu obrazu a podobenství/imago Dei, imago Christi)

1. Sociální práce jako profese

- ▶ *kontext pestrosti a různosti morálek, kodexů, práva, duchovních tradic, zodpovědností i svědomí, a proto i potřeby dosáhnout dohody na bezpodmínečně platných a závazných měřítcích, jež toto vše přesahují (-> Prohlášení k Světovému étosu , etické kodexy, Dekalog, svědomí)*
- ▶ *sociální změna, řešení problémů v lidských vztazích i zmocnění a osvobození lidí / porozumění adresátům pomoci v oblasti víry (-> metanoia, aspekty křesťanské etiky a mravnosti)*

1. Sociální práce jako profese

- ▶ Téma lásky, důvěry, vztahu k vlastní důstojnosti pracovníka, sociální pracovník jako katalyzátor změny /
- ▶ Dále trvale usilují pomocí koordinovaného působení o *odstraňování různých forem sociální nespravedlnosti* a naopak o podporu sociálních struktur, které odpovídají LD, zásadní rovnosti, zodpovědné svobodě, spravedlnosti a solidaritě. (-> přikázání lásky, zlaté pravidlo etiky/vzájemnosti, postojoyé vzorce)

1. Sociální práce jako profese

- ▶ pomáhat lidem *zlepšovat životní podmínky*, uspokojovat základní lidské potřeby, dosáhnout změny ve svém životě
- ▶ speciální zaměření na osoby, které jsou v nouzi
- ▶ proces změny se probíhá prostřednictvím budování vztahu důvěry, pomoci k sociální analýze situace, k poznávání a zvládání ohrožujících faktorů a rizik
- ▶ Lidská práva jsou chápána jako obsahové naplnění lidské důstojnosti

2. Lidská práva v sociální práci

- ▶ Lidská práva v sociální práci představují:
- ▶ - regulativní ideu sociální práce,
- ▶ - nutné měřítko a orientaci pro konstruktivní jednání
- ▶ - neoddělitelnou součást teorie, morálních přesvědčení, étosu, etiky i praxe sociální práce
- ▶ - Lidská práva ztělesňují odůvodnění sociální práce a motivaci pro praxi. Proto hájení nedílných lidských prav jako integrální součástí sociální práci.

2. Lidská práva v sociální práci

Cílem působení lidských prav v rámci sociální práce

- ▶ **Na individuální rovině:**
- ▶ naplňování lidské důstojnosti - lidská práva jako zásadní podmínky lidsky důstojného života formulují obsahové jádro lidské důstojnosti včetně minimálního standardu ekonomické a sociokulturní výbavy a kompetence / *umožňuje samostatně jednat, vést a koncipovat svůj život*

2. Lidská práva v sociální práci

- ▶ **Na rovině společnosti:**
- ▶ společenská integrace/inkluze,
- ▶ sociální spravedlnost i sociální změny s ohledem na ohrožující sociální struktury a kulturní vzorce
- ▶ Lidská práva poskytují možnost vyložit i své dlouhodobé cíle a zaujímat stanovisko k sociálním otázkám.
- ▶ a dlouhodobě pak přispívání k lidskoprávní kultuře.

2. Lidská práva v sociální práci

Konkrétní kroky podpory lidských práv v sociální práci:

- ▶ umožňování inkluze marginalizovaných, sociálně vyloučených, nemajetných, znevýhodněných, zranitelných a velkým rizikům vystavených skupin lidí
- ▶ poukazování na bariéry, nerovnosti a nespravedlnosti ve společnosti
- ▶ mravné jednání s lidmi a zasazování se za změny v procesech a strukturálních podmínkách
- ▶ práce pro ochranu zvláště zranitelných lidí,

2. Lidská práva v sociální práci

- ▶ angažmá v sociálních a politických akcích s cílem ovlivňovat sociální politiku,
- ▶ respekt vůči tradicím, kulturám, morálním postojům a náboženstvím (pokud ale nejsou v rozporu s LP člověka)
- ▶ podpora sociální spravedlnosti

(Sociální spravedlnost je založena na základních potřebách, které se staly lidskými právy. Proto lze říci, že sociální spravedlnost je založena na lidských právech)

2. Lidská práva v sociální práci

Mandát Sociální práce

- Mandát pomoci, prevence a kontroly ve vztahu
- I) ke **společnosti**:
- odstraňování nespravedlivých struktur a podpora struktur dle lidské důstojnosti /
- zprostředkování sociálních problémů, jejich příčin a důsledků na individuální i strukturální rovině, zasazování se za solidární společnost zachovávající LP a spravedlivě rozdělující prostředky –
- -> křesťanská sociální etika

2. Lidská práva v sociální práci

- **2)** vůči implicitním nebo vysloveným požadavkům **adresátů** pomoci,
- např. vnímání s reflektovanou a kontrolovanou empatickou náklonností, pozorností a upřímností k osobnosti a nouzi, nezneužití důvěry, posilování vědomí práv i povinností, celostní pojetí)-
- -> témata soucítění/bližní v příběhu o milosrdném Samařanovi, Ježíšova horská řeč, ovoce Ducha dle listu Galatským, celistvé pojetí člověka

2. Lidská práva v sociální práci

- ▶ **3) vůči profesi:**
- ▶ Lidská práva jsou pro sociální pracovníky důležitými průvodci v možných konfliktech i základem pro nezávislé, kritické posouzení národního i mezinárodního zákonodárství, kolegiální vztahy utvářené upřímností a úctou –
- ▶ -> vztah etiky s právem, sociální etika, postojové vzorce, *clausula Petri...*

2. Lidská práva v sociální práci

- ▶ **vůči 4) zaměstnavateli:**
- ▶ např. pečlivé plnění svých úkolů dle maxim profesního kodexu i snaha, aby toto naplňovala i organizace, případné rozdílnosti či konflikty řešit dle etického kodexu;
- ▶ -> etické kodexy, étos profese, rozlišování, ctnosti...

3. Etické kodexy

- ▶ Etický kodex je interním dokumentem obsahující soubor hodnot, procesů a cílů. K jeho plnění se všechny prvky systému (instituce, organizace) dobrovolně přihlásily.
- ▶ Jde tedy o soubor požadavků na etické jednání a je užitečným nástrojem při řešení nejrůznějších otázek či problémů, které neupravuje právní norma.
- ▶ Konkrétně tato definice znamená, že:

3. Etické kodexy

- ▶ • Etický kodex bývá přijat formou *interní* směrnice, ale přesto je veřejně přístupný. Zveřejněním etického kodexu systém deklaruje, že ve všech svých činnostech dbá hodnotově etických postupů.
- ▶ • Etický kodex stanoví *cíle a postupy*, které vedou k naplnění těchto cílů, a dále především *hodnoty*, které jsou v rámci daného systému dodržovány.
- ▶ • Do vytváření kodexu by měly být zapojeny *všechny složky* systému. Kodex by měl být vytvořen na základě společného konsensu všech a konečná podoba etického kodexu by měla být přijata celým systémem.

3. Etické kodexy

- ▶ **Zásady tvorby etického kodexu:**
 - ▶ • *Srozumitelnost* – popis hodnot a modelů chování musí být pro člověka v dané profesi srozumitelný
 - ▶ • *Sdělitelnost* – etický kodex musí být snadno vysvětlitelný a všichni účastníci daného povolání musí jeho podstatu chápat, diskutovat o něm a vysvětlovat jeho smysl
 - ▶ • *Specifičnost* – etické kodexy se musí tvořit na míru dané profesi a oblasti práce, není možné je přejímat a aplikovat jinde. Kodex by měl obsahovat vymezení organizace či oboru, hodnoty, principy, vize a cíle a způsob jejich naplnění.
-

3. Etické kodexy

▶ **Zásady tvorby etického kodexu:**

- ▶ • *Aktuálnost* (pravidelná revize) – K tomu slouží systém pravidelných revizí, které zjistí, zda je činnost systému v souladu s hodnotami a vytčenými cíli obsaženými v etickém kodexu. K tomu, aby kodex byl naplňován je nutné, aby se všechny složky systému účastnili pravidelných a specializovaných školení.
 - ▶ • *Vynutitelnost* - Funkční etický kodex musí obsahovat prvky vynutitelnosti. V praxi to znamená, že je nutné stanovit proces, jak bude postupováno v případě porušení kodexu. / Je nutné připomenout, že kodex není právní dokument, ale může v některých případech sloužit jako doplněk pracovních smluv či vnitřních závazných směrnic organizace.
-

3. Etické kodexy

Funkce etického kodexu (Etického kodexu sociální pracovníků):

- ▶ • Etický kodex je průvodcem etické praxe pro profesionální sociální pracovníky, což je důležité především pro začínající pracovníky
 - ▶ • Etický kodex stanovuje normy toho, jaké chování profesionálního pracovníka je možné posuzovat jako eticky přijatelné a jaké ne
 - ▶ • Etický kodex pomáhá zajistit ochranu klientů a členů společnosti
 - ▶ • Etický kodex napomáhá usměrňovat výkon profese sociální práce
 - ▶ • Etický kodex upozorňuje na morální nebezpečí konfliktů vlastního a veřejného zájmu (vlastních hodnot a hodnot profese)
 - ▶ • Etický kodex pomáhá řešit etická dilemata
 - ▶ • Etický kodex je podkladem pro hodnocení aktuální praxe a případných stížností
 - ▶ • Etický kodex plní významnou úlohu v profesní identitě sociální práce a to na různých úrovních (akademické, komunitní, politické, společenské)
 - ▶ • Etický kodex je jedním ze společných jmenovatelů různorodých druhů sociálních služeb a důležitou zárukou jejich kvality.
-

3. Etické kodexy

- Mezinárodní etický kodex SP (2004)
- Etický kodex SP ČR (2006)
- Etický kodex švédského profesního svazu (2006)
- Kodex povolání SP Švýcarsko. Argumentárium pro praxi profesionálů (2010)
- Standardy pro praxi SP z hlediska lidských práv (2010)
- Těžiště lidských práv pro SP (2010)
- Základy pro SP-etické standardy SP v SRN (2009)
- Etické standardy-povinnosti povolání SP Rakouska (2004)
- Globální standardy pro vzdělávání a školení profese SP (2004)
- Manuál Lidská práva a SP (1994)
- The Global Agenda (2012)

3a. Etický kodex sociálních pracovníků v České republice

- ▶ V roce 1995 vznikl v České republice první Etický kodex sociálních pracovníků, který zpracovala Společnost sociálních pracovníků. Společnost sociálních pracovníků (dále jen SSP ČR) je česká společnost založená v roce 1990 dobrovolně sdružující sociální pracovníky a jiné odborné pracovníky působící v sociálních službách. Společnost je členem Mezinárodní asociace sociálních pracovníků.
- ▶ Jejím cílem je vzájemná výměna osobních zkušeností, získávání nových poznatků a přispívání k dalšímu vzdělávání sociálních pracovníků. Usiluje o to, aby na všech úrovních sociální práci vykonávali pracovníci s příslušným vzděláním. V souvislosti s přijetím Mezinárodního etického kodexu sociální práce se SSP ČR rozhodla v roce 2006 aktualizovat Etický kodex sociálních pracovníků České republiky.
- ▶ Etický kodex sociálních pracovníků je „soubor pravidel či zásad, jimiž se mají sociální pracovníci jako profesní skupina lidí řídit“. Pochopení etického kodexu ale vyžaduje nejen přijetí vnějších pravidel, které kodex definuje, ale především zvnitřnění a subjektivní přijetí těchto pravidel. Sociální pracovník by se měl ve své profesi chovat a rozhodovat tak, aby jednal eticky.

3a. Etický kodex sociálních pracovníků v České republice

Obsahuje:

- ▶ - etické zásady: hodnoty demokracie a lidských práv, respekt jedinečnosti člověka, právo na seberealizaci, .. přednost profesionální odpovědnosti oproti soukromým zájmům
- ▶ - pravidla etického chování:
 - ▶ * **ke klientovi** např. vedení k vlastní zodpovědnosti,
 - * **k zaměstnavateli** - např. snaha o zvyšování kvality služeb poskytované klientům
 - ▶ * **ke kolegům** – např. zvyšování spolupráce, kritika kolegů na vhodném místě,
 - ▶ * **ke svému povolání a odbornosti** – např. celoživotní vzdělávání, ke společnosti – např. snaha o zlepšení podmínek pro úctu k kultuře, hodnotám)

3a. Etický kodex sociálních pracovníků v České republice

- ▶ - etické problémové okruhy (např. míra vstupování do života občanů a rodiny, konflikt zájmů klienta a sociálního pracovníka)
- ▶ - postupy při řešení etických problémů (např. vzájemná podpora kolegů, přizpůsobení norem terénní sociální práci)

3b. Mezinárodní etický kodex sociálních pracovníků

- ▶ Dějiny:
 - ▶ 1935 v Holandsku besedu na téma etika sociální práce – zařadit etiku do vzdělávání sociálních pracovníků
 - ▶ 1976 Etický kodex vydán IFSW
 - ▶ 1988 byl IFSW přepracován Etický kodex z roku 1976
 - ▶ 1990 Deklarace etických principů sociální práce
 - ▶ 1992 Deklarace etických principů sociální práce: formulovány obecné a všeobecně platné hodnoty v sociální práci – obsahuje též 9 zásad sociální práce dle Velké Británie
 - ▶ 1990 vznikla Společnost sociálních pracovníků /SSP ČR/
 - ▶ Zásady a standardy etiky sociální práce přijaté v červenci 1994 na Sri Lance
 - ▶ 1994 Vytvoření etického kodexu sociálních pracovníků ČR
 - ▶ 1995 konečné znění Etického kodexu sociálních pracovníků ČR
 - ▶ 2004 přijat nový mezinárodní etický kodex sociálních pracovníků, který nahrazuje předchozí
 - ▶ od 2006 platí přepracovaný nový EKSP ČR
-

3b. Mezinárodní etický kodex sociálních pracovníků

- ▶ Na valném shromáždění Mezinárodní federace sociálních pracovníků (IFSW) v Adelaide v říjnu 2004 byl přijat nový etický kodex sociálních pracovníků, který nahrazuje předchozí Zásady a standardy etiky sociální práce přijaté v červenci 1994 na Srí Lance.

3b. Mezinárodní etický kodex sociálních pracovníků

Mezinárodní etický kodex a pojmy z oblasti etiky:

- ▶ Etické vědomí je zásadní součástí profesní praxe
- ▶ Způsobilost a závazek eticky jednat je podstatným aspektem kvality služeb
- ▶ Záměrem IFSW v oblasti etiky je podporovat etické diskuse a reflexe
- ▶ v kodexu základní principy a výzva reflektovat ve svých podmínkách
- ▶ a činit eticky informovaná rozhodnutí v daném případě
- ▶ Východiskem je definice sociální práce a její rozvinutí zejména v principu lidské důstojnosti a sociální spravedlnosti...

3b. Mezinárodní etický kodex sociálních pracovníků

Mezinárodní etický kodex:

- ▶ podporuje sociální změnu a rozvoj, sociální soudržnost i empowerment/zmocnění/způsobilost a osvobozování lidí.
 - ▶ Stěžejní jsou základními principy sociální spravedlnost, lidská práva, společenská zodpovědnost a respekt k rozmanitostem.
 - ▶ Podepřená teoriemi sociální práce, sociálními vědami, humanitními vědami a domorodými/domácími znalostmi/vědomostmi zavazuje sociální práce lidi i struktury, aby zvládali/překonávali) výzvy života a zlepšovali blaho.
-

3b. Mezinárodní etický kodex sociálních pracovníků

- ▶ Mezinárodní etický kodex:
- ▶ 1. Úvod
- ▶ 2. Definice sociální práce
- ▶ 3. Mezinárodní konvence
- ▶ 4. Principy
 - ▶ 4.1 Lidská práva a lidská důstojnost
 - ▶ 4.2 Sociální spravedlnost
- ▶ 5. Profesionální jednání

3b. Mezinárodní etický kodex sociálních pracovníků

Princip lidských práv popsany v Mezinárodním etickém kodexu (Etika sociální práce – principy):

- ▶ **4. Principy**
- ▶ **4.1 Lidská práva a lidská důstojnost**
- ▶ Sociální práce je založena na respektu k hodnotě a důstojnosti všech lidí a na právech, která z toho vyplývají. Sociální pracovníci podporují a chrání fyzickou, duševní, emocionální a duchovní integritu a blaho každého člověka. To znamená:
 - ▶ 1. Respektovat právo na sebeurčení - sociální pracovníci respektují a podporují právo lidí na provádění vlastních výběrů a rozhodnutí, nezávisle na jejich hodnotách a životních rozhodnutích, za předpokladu, že to neohrozí práva a legitimní zájmy druhých.
 - ▶ 2. Podporovat právo na participaci - sociální pracovníci podporují plné zapojení a účast lidí, kteří používají jejich služby, takovými způsoby, aby mohli dosáhnout zmocnění ve všech aspektech rozhodování a jednání, které ovlivňuje jejich život.
 - ▶ 3. Jednat s každým člověkem jako s celostní bytostí - sociální pracovníci se zajímají o celého člověka v rámci rodiny, komunity a společenského a přirozeného prostředí a usilují o rozpoznání všech aspektů života člověka.
 - ▶ 4. Identifikovat a rozvinout silné stránky - sociální pracovníci se zaměřují na silné stránky jednotlivců, skupin a komunit, a tak podporují jejich zmocnění.

3b. Mezinárodní etický kodex sociálních pracovníků

- ▶ Uvedené principy lidských práv a lidské důstojnosti jsou, jak můžeme vidět, v Mezinárodním kodexu vztažené především k požadavkům na činnost sociálního pracovníka, nijak ale neosvětlují pojmy jako takové, nedefinují jejich vznik a pojmový význam.
- ▶ V českém kodexu navíc nejsou hodnoty takto jednotlivě popsány, pouze na ně můžeme nalézt odkaz především ve čl. I, kde čteme:
- ▶ *I.1. „Sociální práce je založena na hodnotách demokracie, lidských práv a sociální spravedlnosti. Sociální pracovníci proto dbají na dodržování lidských práv u skupin a jednotlivců tak, jak jsou vyjádřeny v dokumentech relevantních pro praxi (...)“*

3b. Mezinárodní etický kodex sociálních pracovníků

- ▶ Lidská práva:
- ▶ Lidská práva jsou taková práva, jejichž zajištění má fundamentální význam pro lidsky důstojnou existenci. Souvisí bezprostředně s lidským bytím. Proto jsou nezcizitelná a nedotknutelná. Tato práva nebyla přiznána člověku společností, vyplývají z lidské přirozenosti. Lidská práva jsou odvozena ze skutečnosti, že na rozdíl od všech ostatních bytostí je lidská přirozenost obdařena rozumem a svobodnou vůlí, a proto je všem lidem vlastní společná důstojnost. Lidská důstojnost je tedy základním principem lidských práv.

3b. Mezinárodní etický kodex sociálních pracovníků

- ▶ **Sociální spravedlnost v Mezinárodním etickém kodexu**
- ▶ Spravedlnost je definována v pěti bodech (zejména jako výčet povinností sociálního pracovníka):

3b. Mezinárodní etický kodex sociálních pracovníků

▶ **4.2 Sociální spravedlnost**

- ▶ Sociální pracovníci mají povinnost podporovat sociální spravedlnost ve vztahu ke společnosti obecně i ve vztahu k lidem, se kterými pracují. To znamená:
 - ▶ 1. Čelit negativní diskriminaci – sociální pracovníci mají povinnost čelit negativní diskriminaci na základě takových charakteristik, jako jsou schopnosti, věk, kultura, rod nebo pohlaví, rodinný stav, socio-ekonomický status, politické názory, barva pleti nebo jiné fyzické charakteristiky, sexuální orientace nebo duchovní přesvědčení.
 - ▶ 2. Uznat diverzitu – sociální pracovníci rozpoznávají a respektují etnickou a kulturní rozdílnost ve společnostech, kde pracují, berouce při tom v úvahu individuální, rodinné, skupinové a komunitní odlišnosti.
 - ▶ 3. Spravedlivě distribuovat zdroje – sociální pracovníci zaručují, že zdroje, které mají k dispozici, jsou rozdělovány spravedlivě ve shodě s potřebami.
 - ▶ 4. Čelit nespravedlivé politice a praktikám – sociální pracovníci mají povinnost upozorňovat své zaměstnavatele, tvůrce politik, politiky samotné a veřejnost na situace, kdy lidé žijí v chudobě, když zdroje nejsou adekvátní nebo když rozdělování zdrojů, politika a praxe jsou utlačující, nespravedlivé nebo škodlivé.
 - ▶ 5. Pracovat na základě solidarity – sociální pracovníci mají povinnost čelit sociálním podmínkám, které přispívají k sociálnímu vyloučení, stigmatizaci nebo útisku a pracovat pro sociální inkluzi.
-

3b. Mezinárodní etický kodex sociálních pracovníků

- ▶ **Požadavek na univerzalizmus etického kodexu**
 - ▶ Cílem jak Mezinárodního kodexu sociální práce, tak i Etického kodexu Společnosti sociálních pracovníků ČR je pomoci v praxi sociálních pracovníků, kteří se snaží řešit složité situace a sociální problémy na všech úrovních.
 - ▶ Zde nám vyvstává otázka po univerzalizmu etického kodexu.
 - ▶ Podle kritiků je ovšem nemožné myšlenku univerzalizmu udržet a to jak v rámci jedné země, tak i v mezikulturním měřítku. Největší problém univerzalizmu etického kodexu je *udržení hodnot* – kodexy předpokládají shodu o hodnotách jak v rámci profesí, tak i na straně veřejnosti, ovšem je sporné, zda taková shoda existuje a navíc v tak roztržité profesi, jakou je sociální práce.
-

3b. Mezinárodní etický kodex sociálních pracovníků

- ▶ Na to navazuje další kritika takto postaveného dokumentu, která vychází z tvrzení, že *Mezinárodní kodex přehlíží ostatní filozofické a kulturní tradice*, jako v Asii, Africe, Číně, a na východě. V těchto kulturách je například více stavěno na hodnotách rodiny či komunity oproti zájmům jednotlivců a individuálním právům, které jsou hájena v kodexu.
- ▶ Kritika dále pokračuje tím, že sociální pracovníci se v rámci svého vzdělávání málo věnují anti-diskriminační praxi a problematice kulturních a jiných forem odlišnosti mezi národy. Dominantní jsou vždy křesťanské hodnoty v sociálních službách. V tomto smyslu je sociální práce kritizována za podporu vyloučení mnoho nejzranitelnějších, zejména těch, kteří nesdílejí západní liberální víry nebo křesťanské tradice.

3b. Mezinárodní etický kodex sociálních pracovníků

Kritika etických kodexů

- ▶ • Mohou vést k elitářství a exkluzi profese
 - ▶ • Sociální práce nelze vyjádřit soustavou povinností a pravidel
 - ▶ • V sociální práci existuje trend multidisciplinárních týmů přitom kodexy bývají definovány pro jednu profesi
 - ▶ • Kodexy v sociální práci bývají zaměřeny pouze na vztah pracovník-klient, další okolnosti (například ekonomický tlak) neberou v potaz
 - ▶ • V kodexech by měla existovat shoda mezi profesionály a veřejností, což je u Etického kodexu sociálních pracovníků sporné
-

3b. Mezinárodní etický kodex sociálních pracovníků

- ▶ **Kritika etických kodexů vycházející z použití kodexů v praxi:**
 - ▶ • Pracovníkům jsou často nejasné významy a výklady některých principů a to, jak se promítají do praxe (nejednotnost vyjádření a chápání principů a hodnot)
 - ▶ • Kodexy neposkytují vodítka pro cíle a principy při řešení konfliktů a konkrétních situací
 - ▶ • Kodexy nejsou relevantní pro praxi, je vedeno více právních a organizačních postupů
 - ▶ • Kodexy nejsou v praxi používány (na to upozorňují četné výzkumy v této oblasti).
-

3b. Mezinárodní etický kodex sociálních pracovníků

- ▶ **Důvody pro aktualizaci etického kodexu sociálních pracovníků:**
 - ▶ *Nová globální etická témata* navazující na rozvoj technologií nebo nových sociálních událostí (např. bioetické otázky v souvislosti s rozvojem genového inženýrství; etika internetové komunikace; rozvoj mezinárodního terorismu a potenciálně zneužívání sociální práce za tímto účelem)
 - ▶ • *Nové etické problémy* a dilemata související s výkonem profese (např. v oblasti práce s etnickými menšinami)
 - ▶ • *Měnící se hodnotové orientace*
 - ▶ • *Identifikování a formulování všeobecných lidských práv* (např. akcentování antidiskriminačního přístupu, práva na práci, práva na sexuální orientaci)
 - ▶ • *Identifikování a formulování etických principů v profesní činnosti založených na nových výzkumech a teoriích*
 - ▶ • *Rozvoj a transformace sociálních služeb* (V České republice zejména v souvislosti s přijetím zákona o sociálních službách a jeho aktualizací)
 - ▶ • *Změny legislativy*
 - ▶ • *Ačkoli některé etické hodnoty a principy sociální práce mohou být nadčasové, způsob formulování principů a hodnot podléhá změnám v myšlení a jazyku dané společnosti i profesní komunity.*
-

-
- ▶ Případné otázky, konzultace, dodatečné informace na sirka@jabok.cz

